

Womhaj Bóh!

Czisko 30.
29. julija.

Lětnik 10.
1900.

Serbske nježeliske łopjenka.

Wudawaju so kóždy sobotu w Šmolerjez knihicziščežetni w Budyschinje a su tam dostacž sa šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 up.

7. njeđzela po śwj. Trojicy.

Ies. 54, 10.

„Škerje budža hory so hnucž a hórki so swróczicž; ale moja hnada njeđyrbi wot tebe so wróczicž, a tón šlub mojeho měra njebudže so wot tebe prjecž hnucž; praji tón Šnjes, twój šmilny Bóh.“

Hdyž wječor šwojej woczj horje k jasnému njeđu posběhnješ, wuhladaš tam bylu so blyščežatych hwěšdow a šaczuješ něšto wo tym, šštož je psalmistu šapschimnyło, hdyž wón spěwa: „Njebješa wupowjedaju Dožu czejež a twjerđišna pšchipowjeda skutk jeho rukow“. Jena hwěšda pač je jasniša hač druha a šda so czi, kaž bychu někotre našej semi bližše byle.

Šswjate pišmo je tež tajke njebo i jasnymi blyščežatymi hwěšdami. Te hwěšdy su te šlubjenja Bože a hdyž wošebje w nozach šwojeho žiwjenja šwojej woczj k nim posběhujesh, tebi wutroba postakuje w džakownym wopomnjenju nješkónčneje šmilnošče našeho Boha, kiž je tajku polnošče šwětla šwojeje hnady na naše žiwjenje wulač. Ale tu je tež tač, so je nam jena hwěšda bližša hač druha. Jene šlubjenje je wjetše hač druge. Pšches někotre móžesh prawje hluboko do Božeje šmilneje a dobrocziweje wutroby pohladacž. Tajke šlubjenje je tež naše šłowo Ies. 54, 10. To je jene najjasnišich hwěšdow na hnadnym njeđu Božim. A ššto to šłowo

praji? Hory budža so hnucž. Womyšl šebi, ššto dha je twjerdscho hač hory! Na semi nicžo njeje, šštož by twjerdsche bylo. Hórki budža so swróczecž. To štyškie wolanje bjesbóžnych na dnju šudženja: Hory, padaježe na naš, hórki, pšchikrywaježe naš! njebudže podarmo. Wšchemu, tež temu najwjetšemu, je kónž postajeny. Luby ššheczi-jano, nješby ty to tež hižo w twojim žiwjenju nashonił, so te hory, na kotrejž so ty spusčaješe, te hórki, na kotrychž so ty wješeleše, su so hnuke a swróczale, dokelž běchu šachodne? Njedopomniš so na luboščež a pšhecželstwo, w kotrymž ty dolho šbože a radošče šwojeho žiwjenja namakaš? A hlaj, czaš pšchindže, hdyž bě wščitko nimo. O, kač šhebany je tón cžlowjek, kiž so na šemište, na kubla a cžlowjekow, poklady a wješela spusčaja. A hdyž bychu tež twjerdže stejale, wone maja tola šwój kónž. A hdy bychu tebi dolho wostale, w šmjerczi tebe wopušcēja a tebi nicžo wjazy pomhacž njemóža.

Jenož jene wostanje: moja hnada njeđyrbi wot tebe so wróczicž a tón šlub mojeho měra njebudže so wot tebe prjecž hnucž. Tón šlub teho měra, kiž je w Šhryštušku i nami ščinjeny, wostanje wěcznje. To je tón šlub, so je nam tón Šnjes šwój měr dač, so je naš šwoje džeczi wušwolil, kotrymž wón hrěchi wodawa, kiž wón w šwojej šmilnošczi pšches žiwjenje pšchewodža a w šwojej wěcznej šwěrnosczi šbóžnych cžini. Tón šlub njemóže a njebudže so hnucž. Ty móžesh so šabludžicž a tón šlub łamacž — wón wostanje šwěrnny a ty wostanješ, hač runjež by njepošlušchny byl twojemu Šnjeje, tola Bože džecžo.

A teho dla tež jeho hnada ſo wot tebie njewróczi. Tón Knjes ſa tobu khodzi w njespróznivej ſczérpliwosczi tu na hrěšnych puczach twojeho žiwjenja a cze pyta pšes hłóſ twojeho ſwědomnja abo pšes wodženja a doma-pytanja. Njech tebi tež na ſemſkim pobrachuje, jeho hnada tebi woſtanje. Wona tebi pšezgo ſ nowa Jeſom Khryſta dla hrěchi wodawa. Wona tebi w ſrudobje twoje ſylſy ſwotrěwa, a wona je pšchi tebi w ſmjerczi, hdyž dyrbiſch wſcho ſemſke wopuſchczicz, hdyž žana pšeczělſta ruka tebie njedzerzi a tebie pšes cžemny dołh dowjedže; wona wot tebie ſo njewróczi. A njebeſkim wrotam tebie donjeſe a do jeho měra tebie ſawjedže. Njeje to luboſna hwěſda, kotraž nam ſwěczi; Kať ſbožni ſmy, ſo móžemy w tajkim rjanym ſwětle khodzicz! Ty ſo zenje njemóžeſch nje-ſbožowny cžucz, hdyž to ſłowo we wutrobje njebeſch. A pšchi tym je to jenož jena hwěſda. Wón, tón ſmilny Bóh, kiž tať pšes profetu rěczi, je hiſchcže wjele drugeho prajiť, w kotrymž je hiſchcže wjazny luboſcže a ſmilnoſcže. To je jenož pruha, kiž ſ jeho ſwětkla wot jeho tróna ſ nam ſwěczi. Kaťke ſbože, ſo my ſ Knjesoweho rta wěmy, ſo junu naſcheho Knjeſa ſameho w jeho hnadže wohladamy!

Hamjeń.

Puczowanie po Božim piſmje

abo

lajke myſle nadeńdžech, Bože ſłowo cžitajo.

Podawa ſwěrnny cžitať „Bohaj Bóh-a“.

I. knihi Móſſaſzowe, 10. ſlaw.

(Potracžowanie.)

Hamowi ſynojo, kotſiž bydlachu po mjenje ſwojeho wótza (Ham = horzota) w najczopliſchich krajinach naſcheje ſemje, ſu: Chus (ſ wótzom Athiopiſkich), Mizraim (ſ wótzom Egyptoſkich), Put (ſ wótzom ludow w Mawritanſkej a Sibyſkej w ſewjernej Afrizy) a Kanaan (ſ wótzom Bhońitow a Kanaanitow).

Me Chukowi ſynojo ſu cži: Seba (ſ wótzom ludow w krajiny Meroc, džela Athiopiſkeje Deſ. 43, 3 —), Sewila (ſ wótzom makrobſkich Athiopow w dženkniſchej Abessińiſkej, Sabtha (ſ wótzom Aſtaborow pšchi Aſtaboruſu w Athiopiſkej), Raema abo Ragama (ſ wótzom wobydlerjow pšchiſtanſkeho měſta Rhegma nad perſiſki mórſki ſaliw) a Sabtecha (ſ wótzom wobydlerjow krajiny Zingis, nanajrańſcheho noſa Athiopiſkeje).

Me Raemowi, (wo kotrymž runje rěczachny,) ſynojo ſu cži: Scheba (ſ wótzom Sabäow w połodniſchej Arabiſkej) a Dedan (ſ wótzom Dedanitow pódla krotkonawječorneho džela perſiſkeho mórſkeho ſaliwa.

Chus pať plobžesche a mješesche ſa ſwojeho potomnika pódla runje naſpomnjenyh wótzow tež cžłowjeka, w najſtarſchich ſtawisnach wſchěch narodow žyle woſebicže ſo wuſnamjenjazeho: Nimroda. Hižo jeho mjeno, po hebrſki: „Spjecžujmy ſo“, dopomina naſ na jeho waſchnje, na ſpjecžowanie naſhylene. Wón, pomobras dolijeńſkich tyrannow, poča móžny bycz na ſemi.

Dotalni poliijeńſzy cžłowjekojo běchu byli měrnje živi džělajo ſwoju rolu a paťo ſwój ſtót. Nimrod pať běſche ſylny honjeť pšched Knjeſom; ſpjecžujo ſo pšeczziwo Knjeſej, ſabjeraſche ſo ſ džiwim hońtwjeńſkim žiwjenjom, ſ kotrymž tať potracžowaſche, ſo ſtóncznje ſa ſamymi cžłowjekami honjeſche a jich lójeſche a tyrantſtwo roſſchěrjeſche dale a hórje. Bóh pať po njewuſlědžomnych radach ſwojeje mudroſcže ſpožczi, ſo ſo wſchě jeho khrobke próžowanja poradžichu. Teho dla praji ſo hiſchcže dženkla wo cžłowjeku, na móžne a naſylne próžowanja ſo ſamerjazym, kotremuž ſo wſcho poradži: Tón je ſylny honjeť pšched Knjeſom, jako něhdy Nimrod.

Boždžicho doſta ſo jemu mješ pohanamama ſama bójſta cžezcž. W njebeſkich „koſach“, kotrymž „poſ“ abo hwěſda „Sirius“ na pjaty ſtupa, w Baťchuſu, t. j. Chusowy „bar“ abo ſyn, a w Baalu, t. j. Knjeſ, ſpóſnajemy jeho, tamneho naſylneho cžłowjeka, nimale jaťnje ſaťo.

A ſpoczatk jeho kraľstwa, ſaloženeho na ſpjecžowanie a naſylnoſcž, běſche Babel nad Euphratom, a Grech, a Akad, a Kchalne,

to ſu dženkniſche roſpadaniſcheža Warfa, Niſſer a mješto Geſiphon, w Sinearſkim kraju w Babilonſkej ſtronje nad niźnim Euphratom a nad niźim Tigrisom.

S kraja Sinear je potom pšchiſchol — ſnano ſ naſylnoſcžu wuhnaty, Akur, kotryž ſo ſe ſwojim pšchiwiſkom nad hornim Tigrisom ſaſydlwiſchi twarjeſche Ninive (we wuźſchim ſmyſle ſłowa, dženkniſche ſydlwo Nebbi-Junus ſ Kojundſuekom) a Rehoboth-ſr (d. j. mješne daliny, najſterſcho narańſche pšchedměſta, hdyž hiſchcže dženkla roſpadanki nadeńdžech) a Kalah (dženkniſche ſydlwo Nimrud), a Reken mješ Ninive a mješ Kalah, ſnano dženkniſche ſydlwo Selamiyeh.

Wujěd abo wotrejſ tutych mještow bu poſdžicho ſjednocženy do jeničkeho wulkeho ſlawneho mješta Ninive (we wobſchěrniſchim ſmyſlu), kotrež běſche poſdžicho ſ hłownym mještom aſiriſkeho kraľſtwa.

Drusy pšcheložuja kónz 10. a ſpoczatk 11. ſchtuczki tať: S teho kraja je pšchiſchol Nimrod do Akura, do pódniſchej Akiriſkeje na narańſcheje ſtrony hornjeho Tigrisa, a twarjeſche Ninive atd. Tať njeby byl Akur, haľle w 22. ſchtuczžy naſpomnjeny, je ſaložerjom tamneho wulkeho ſwětnego mješta, ale to by byl tež tamón, prjedy hižo naſpomnjeny Nimrod. Bjes dwěla je toľe prawy pšcheložk a prawe ſroſumjenje tuteho mješta.

Mizraim, drugi ſ Hamowyh ſchtrjoch ſynow, plobžesche pšes ſwojich potomnikow Ludimſke narody, a to: Ludima abo Ludaow (mawritanſki lud w ſewjernej Afrizy), Anamima abo Anamaow, kotſiž bydla w Nilowym delcže w Egyptoſkej, Seabima, we wječornej ſtronje wot tamnych, Aſtuhima abo wobydlerjow ſewjerneje pšchimórſkeje Egyptoſkeje, Bathruſima (wobydlerjow krajiny Bathureſ w hornjej Egyptoſkej, wokoľo Thebena) a Kuſluhima abo Kolchiſkich (wobydlerjow krotkonarańſcheje ſtrony pšchi Ežornym morju, kotſiž běchu egyptoſkeho wukhada, a kotſiž ſo wot wſchěch ludow tamniſcheje ſtrony žyle rańje roſdžělachu). Wot tutych ſ krajiny Kolchis ſu pšchiſchli abo ſu wuczahnyli Ziliſtojo, to ſu po mjenje tajzy, kotſiž ſu wuczahnywſchi pšchiſchli, a ſu ſo ſaſydlili na krotkonarańſkeje nabrjožnej ſtronje ſrjedžofemſkeho morja mješ Gazu a Beluſionom, a Kaſthorinojo, wobydlerjo kupy Kreta. Cži ſu ſo džělili něhdy wot pontiſkich Kappa- doſow ſ juźnych krajinom pšchi Ežornym morju a poſdžicho ſ džela ſo ſaſydlwiſchi na krotkonarańſchim brjoſy ſrjedžofemſkeho morja, ſu ſo ſjednocžili ſ Ziliſtami do jeneho luda.

Kanaan pať, Hamowy najmlódschi ſyn, plobžesche Zidona, ſwojeho přenjeho ſyna, kotryž je ſ wótzom Sidoniſkich abo Žoniſkow, a Hetha, wótza Hethitow wokoľo Hebrona a Beſabny, Zebuſija, wótza Zebuſitow, kotſiž bydlachu w Zebuſu abo Jeruſalemje hač do cžakow Dawitowyh, Emorija, wótza Amoritow, kotſiž běchu jedyn ſ najwjetſchich kanańſkich ſplachow, kotſiž na židowſkich horach a na Jordanowej narańſkeje ſtronje bydlachu, Girgoſija, wótza Girgoſitow, Hivija, wótza Hewitow pod Libanonom, Arkija, wótza Arkitow pod Libanonom, Arwadija, wótza Aradow na kupje Aradus pšchi ſewjernym žoniſkim brjoſy, Zemarija, wótza wobydlerjow hórſkeho hroda Simyra na Libanonje, a Hamathija, wótza wobydlerjow krajiny Hamath abo Epiphanija w Syriſkej. Wot tutych ſewjernych ſtron Paľaſtiniſkeje ſu ſo roſplobžile Kananejſkich ſchlahty.

A Kananejſkich mješy běchu po doľhoſczi wot polnožy ſ polo- dnju wot Zidona, hdyž džesche ſ Gerari, hač do Gaſy, a po ſchero- koſczi wot wječora ſ ranju hač pšchińdžech do Sodomy, Gomorry, Adamy, Zeboima a hač do Gaſy abo Kallirhoë na narańſchim brjoſy Mortweho morja.

To ſu Hamowi ſynojo po ſwojich narodach, rěczach, krajach a ludach. Woki ſu po wſchěm ſdacžu tež ſrjedžnu a juźnu Ameriku wobſydlili.

(Potracžowanie.)

Whto ſa pšcheradu.

(Stónczenje.)

Hdyž mještowny nawjednik ſ Koldiz wjeli do hródže ſ durjem pſchczicz nočnyſche, ſebi roſhněwany Wječziſlawczk wotmyſli, twjerdžisnu ſ nabběhom dobycz.

Nabběh na mješto ſo ſapocža.

Měſczenjo pať, Eſerbja a Němzy, ſtejachu kručze ſ woboru na murjach, kóždy kať law. Žich wjelczi nawal ſo ſe ſmjercžu powita.

Měſczenjo njemdrje tšělachu. Kotrymž ſo mokry pólwr njeſapali

wjachu pať profi a klofi, pať walachu czeźke kamjenje na lud, ƒo na murje horje drapazy.

A hdyž woheń, kotryž bę Prischwiz ƒapalicz dať, na wobęmaj bokomaj kotołsteje hařy wuńdže, czerjachu jenož czi hařhecž, kotřiz bęchu ƒranjeni abo hewať do krawneho dźęla křmani njebęchu. Ale wřchón druhi lud pať na murjach wořta a řmjeta dźiwich nawalnikow ř murje řnať. Ğaj, žony a hólczata řidachu murjazu řmolu a křop řurowzam na hłowu dele. — Prischwizej njebęřhe móžno, njeřřhecžela nuts puřřczič.

Ğzmowa nóz řčini będženju kónz, ale Mjecziřlawť njebę twjerdžiřnu přřemohł.

Na druhi džen bę runje tať žalořna będženza, a runje tať maľo přřimanza wuřpęcha torhny!

A řajřeho kónza řmęja daliřche dny?

Woborzam rany krawwjachu, a druhim, řiz bęchu dotal hjeř ranow wuřřli, cžęřachu mořny ř mucžnyř řtawow. A neťotřizřkuli pocžachu řo ře řtrachom prařřhecž: Ğať dolho budžemy hiřřcže řo wobaračž móž?

* * *

Ğjeczi džen na nowu krawwjenzu řeńdže. Ğižo wot ranja řapocža řo řřecžercženje a hřimotanje.

Mjecziřlawcžť řapariře ř hńęwom, přřecžo bę hižo mnohořčž będžerjow ře řmjercžu řhubiť a řo ře wřřęmi mořami podarmo napinať. Dženřa dnyřjeřche Budnyřřin pod jeho přjatu.

Wón žyľe wóřřto wokolo męřta pořtaji, řady a přędku, horka a delka.

Nadbęh na najřrucziřřu řtronu wjedžęřche Mjecziřlawť řam. Ğ wjecžora męřęřche Budnyřřin řřřit ř přřirody. Ğ přęnja bęži w podnózach Ğprewja, a ř druha řo tam wřřkoľe řtaly řbęhaju. A na cžole řtawow je hiřřcže řřřitowaza murja, w kotřejž řu džery ř řřęlenju, a mjenujžy tať, řo móža řřęlerjo ř nimi won řřęlecž a řami řa murju řřřowani řtačž.

Duž bęřche woborzam nimale węřte, řo njeřřhecžel ř czeźka do męřta přřińdže.

A runje na tule najhóřřu řtronu Mjecziřlawcžť řam wjedžęřche.

Wubrawřři řebi najřrucziřřich muřow, wřřęch ř dolhim řęblom w rukomaj, cžyřřche řo ř nimi na řtalu řdrapacz, wón přjedy wřřęch.

Řaž dživje křozny na dub, tať lęřachu řřřoblenžy ř wřřřoku horje řa nim a ř nim. Wř-li řo řim poradžilo, na murje řalęřč, dha będa męřčzanam!

A hižo bę Mjecziřlawcžť nimale na muri horka. Duž řřępřjetaj męřto!

Ale tu řtorhny řřobľeho wojowarja řmjercž. Ğ wutrobje řřęleny ř woržlowym křokom řo řurowž nařad wali.

Ğeho pad nawalnikow řtróži řaž hřomowy řař. Ğ dořom wostajiwřři nadbęh, mřęřazeho do ľęhwa njeřęchu.

A přřęř to męřęřche kolo wokolo wřřa będženza kónz. —

Njeřřhecžel na to, řaž piřane řteji, „po přřřtwje męřčzanow“ Budnyřřin wopuřřcži, řo ř cžřřřodami do Delnjeje Ğuřizy cžęřjo.

* * *

Ğdyž bęřche njeřřhecžel wotřal, řwjecžęřche Budnyřřin džakny wumoženiřři řwjedžen, Bohu cžęřč a řřwalbu řpęwajo. — Ğedny męřčzan pať bęřche, řiz řo na pobořnyř pacžerjach řwójich řobu-męřčzanow nje wobdžęli. Ğón ředžęřche řařrujo w řymje a pocžmje w řjecžajach w jařtwje. To bę přřeraďnik Prischwiz, řón Ğudařř.

Ğdyž bę řo njeřřhecžel přřęd męřřom na poraženje męřit, bęřche Prischwiz ř přjedařřęř přřeraďje daliřřu lařnyť.

Žana ře řłóřčow, ani ta ř pólřřom, ani ř wóhnyřom, ani ř wřotami njebę tať jara na řly boť řa męřřo wuřřla, řaž bę řo wón nadžal.

Ğa to cžyřřche neťko njeřřhecžęľej řjewicz, hđže řu męřřowe najřřľabřře řtronny, hđže bęchu ř najmjeniřřęř dřenjenzu do njeřo přřiřřli. Ale řať móhł řim to přřeraďřicž, hdyž ř nim nje móže? hdyž řawřjene wřota niřomu ř męřřa njeřdachu?

Ale řta duřřa řebi řadžicž a pomhačž wę. Wón řiřčři piřariře a je na klofi přřicžini. Ğotom je won do ľęhwa řřęľęřche, řako by přřimariřow řařřęlecž cžyřł.

To řadre řnjęř ř Ğoldiz, rořřařowat męřřa. Duž ř dořom řaľřřęhwo řřęľerja do toľřřich řęľęřow řputacz da.

W cžmowej řymnej džęřje bę řemu Ğudařřęř řřřřno a hřořno, doľęž bę řebi węřřy, řo řemu draczowa cžwilećnja wuřřnacže wudřęje,

jeli řo winu přęje. Duž cžyřřę radřřo řwóľniwje ř přřeraďam řtačž, řo nadžęjo, řo řudniřy řa řwóľniwe wuřřnacže řahodniřřo řudža.

To pať bęřche řo řalořnje myľit.

Ğdyž bę řo wřřęhwo wuřřnať, řa cžimž bęchu řo prařřęli, řudžachu na njeřo řurowy řud, žyľe po řęľęřnyř přřawach řęhdyřřich cžapow.

Dženřa drje řajřęhwo řłóřřnika ř řmjercži wotřudža a řemu hłowu wotęza, abo dnyřbi toľa cžapž řiwjenja w řjecžajach řędžęčž.

Ğęhdy pať wotřudžowachu řadlawřow hóřje. Prischwiz wřa w draczowřřich rukach řařřařřny řónz.

Ğotom, hdyž bęchu řudniřy řřořřtanje pořtaji, jęhwo dracz do wolažęje kóže řařři, a řajřęhwo wľęčęřę přřęde wřřęm ludom po hařřach žyľęhwo męřřa. Ğdyž bę to doľoniľ, hiřřcže řiwemu řiwot rořřřo a wutorže wutřobu a cžřřny řemu mjeřwocži. Ğotom rořř-ruba cžęľo na řřřnyř řřři a řpovřřa je do řřřnyřřoř męřřřownyř wřotow. Tu wřřachu, rapaťam řřatwa, doniž njebęchu ničžo hačž hólę kóřę.

To bę myťo řa přřeraďu, žyľe po řřřřym řłowje, řiz ř hřořenjom řudži:

„Přřeraďnik rapaťam řłuřřa!“

* * *

Dolho řmy hľadali na wřřęľaľę hřęřhi a řřřchi, na řitwy, wóhny, rany a řmjercž. A napořľęď wıdžachny hřořřne draczowřřę myťo, řiz přřeraďnik dořta.

To řęľęne wutřobny řaha.

Wone řeho dla přřęřa: Ğjęch řo nam toľa po řajřřich hřořřnořčžach ľubořny wobras přřęd wocži řtaji, řiz by nam po řelko wohıdnořčžach wóřřęwıřřnu do duřřę řřicžil.

Duž je doľre, řo řpodořny přřıdawť přřıdany. —

Tam na řkale, řiz bę wıdžala, řať Mjecziřlawcžť řřęčęny padnje, bę pořľednja będženza, ře wřřıřřich najhóřřęhwa byľa a řřřch bęřęhe řa męřřo najwřęřřęhı hřořřł. A runje tu bę řmjertny křok řa męřřo řpomozęť bęł.

Wóřřny řbęhny řo wo řęľę pomozny mjeř ludom wřřęľaľę řęčž.

Mjeř řym, řo řeni přajachu: „Ğón křok je wot řwjateho Mıchala řřęleny byť“, řonjachu druřny: „Aržjandžęľ Mıchal je wofřřjedž woborzow řtejo ře řęhľıwym mječřom wıniřow wotbiť“. Ale na řym bę wřřchón lud ř jena: Wón je řón řpomozniť byť. A řa to budž řemu řwjatocžny džak! Ğtajmy řemu žyřęj ř džakęj a ř cžęřčı, a řwarřny řu tam, hđžež je wón, pobicžęť, řtal!

A natwarıwıřřı žyřęj, pořřwječřıchu řu a dachu řęj mjeno: Mıchaliřta žyřęj.

A kóžde ľęřo řón džen, hdyž dnyřjeřę pobıty njeřřhecžęľ cžęľacz, wotmęchu do njeje řwjedženıřřı cžah, wudebjęny ř řřıřęmi a řhorhøjemi, řwęzami a řpęwami. A niž jenož na řutym dnju, ale řęž jutry a řwjatki, na Bože řpęcže a na wřřıřřich řwjedženjach řwjateje Mıarije bęchu tam řęmřęhe. —

Wařřny ře řajřřıľę wurjadnyř řęmřęřow je ř reformaziju řařřıľo. Žyřęj pať njeje řařřıľa. Ğę, nadobna hiřřcže řo ř njebjęřam řbęha, a Bože řłužby řo neťko w njeř kóždžicžki řwjaty džen wotdžęřza. —

Ğteř, Mıchaliřta žyřęj! Božęmje do wřřęhwo přřıchoda pod Božęj řřęřřıřnu řteř!

Boľařuj wóřřadže pučž do njebjęř, hđžež wóřny a njeřboža njeřřu! Wodž duřřę do řbóžňęhwo řaja jandžęľow, hđžež řraluje ř Boha węľi na węľi řbožownyř poľoj a męř!

Ğteř Bohu wjeřřřęnemu ř džakęj a cžęřčı a řřwalbję!

Wřęľaľę ř blıřta a ř daloka.

— Žne řu řo řapocžale na nařřich honach. Wóh řón řnjęř je nam řařřo řjane řne wobradžil. Ğdyž bęřche přřı doľhim mořřym wjedřje wulka bojořčž nařřich řatarjow wobjala, řo hujęne řne na nič cžakaja, je Wóh řón řnjęř hiřřcže w přřřym cžapřu řjane řłóňčęne dny wobradžil. Ğdyž wřřaľ rožka ř blaťami řęľka řteři, řu toľa křořny wubjęrnje wulke, a rožka budže řęřę dawacz. Wřęhęřza a řęčřmjen řa wóřębję wowř najřřęřıřřo řteřiteř a řřřoř je najwřawıřřęhe, wóřębję řa řhudyřřı lud, je nadžıřa, řo řo bęřny naj-ľęřje poradža. Duž cžęmy Boha řeho řnjęřa přořřęčž, řo by nam neťko řęž řjany cžapř wobradžil, řo bychu řo řne řęřę domoj řřowacz móhľe, a řo řemu džakowacz, řo je džęľo řatarja po řwójęj mıľořčřı tať bohaczę žohnowať.

— W Dradžžanach řwari řo w tu řřwıľu nowa wojęřřta

